

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300

Kéziratok nem adódnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

Magyar börtön.

Nem valami pánszláv vagy dákóromán lapban, a magyar nyelven megjelenő Népszavában olvasom az örvendező ujjongások közt megírt eseményt, hogy 1909. márciusában 16000-en szabadultak meg a magyar börtönből. Ami annyit jelent, hogy egy hónap alatt tizenhatezer magyar ember vándorolt ki Amerikába.

Hát csakugyan börtön-e ez az ország?!

Kezembe kerül egy-egy amerikai magyar lap. Hatalmas, nagyterjedelmű ujság, kiállja a versenyt bármelyik magyarországi ujsággal. És alig van közöttük egy-egy olyan szám, amelyben meg ne csendülne a honvágy, sőt a legtöbb egyenesen arra neveli véreinket, hogy térjenek haza — haza, Magyarországra. Az a sajtó a kapocs idegenbe szakadt véreinkkel, abból tudjuk meg, hogyan megy a sorsuk és onnan értjük meg, mit sug a szívük: hogy jobb otthon.

Otthon! így hívják odaát az ó hazát. Nekik otthon, az itt lévők egy töredéke pedig úgy nevezi, hogy börtön.

Ki hallott még olyan örültről, aki visszakiváncozott volna az elhagyott börtönbe? aki otthonának nevezte volna szenvedései elhagyott helyét? Hogy Magyarország micsoda a magyarnak, azt amerikai véreinktől kérdezzük meg. Ok érzik, ők talán megtudják nekünk magyarázni, mi az a föld, ahol élünk, halnunk kell.

„Magyar börtön:“ hazug beszéd, bolond beszéd. Arra való csak, hogy ezt a szerencsétlen országot még jobban meggyöngítse, kivándorlásba hajtsa férfiai legjavát s így az itthon maradottak annál jobb prédái legyenek a beözönlőknek. A „magyar börtönnek“ két ajtaja van: egyik Fiuménál a magyarok részére — ez kifelé

nyílik; a másik ott van, ahol a határrendőrség állomásait nem győzik eléggé szaporítani: ez az ajtó befelé nyílik. Az elsőt át hajrá! hadd menjen kifelé a magyar munkás! A másikon annál vigabban jöhet az új — párttitkárok fajtája.

Multkor az amerikai Szabadság kérdést intézett olvasóihoz, miért vándoroltak ki? A válaszok többsége kettőre panaszkodott: a magyar adórendszer könnyörtelenségére és a magyar közigazgatás vizözönelőtti tempóra. Mind a két panasznak sok a jogos alapja. Hanem az is bizonyos, hogy nincs az az ótörök adószedés és tibi közigazgatás, mely képes volna annyira elcsüggeszteni a magyar lelkeket, mint egy magyar nyelven szerkesztett lap, mely minden sorával a hazát gyalázza, melynek egyetlen célja a magyarság kipusztítása, mely képes a magyar börtönhöz hasonló lelketlen ráfogásokkal megtéveszteni a szegény embereket, csak hogy minél többen siessenek kifelé azon a fiúmei kapun. Kell itt a hely másoknak!

Ilyen cikkek olvasásakor sajnálja az ember, hogy a botbűntetést nagy könnyelműen eltörölték.

Van itt hiba bőven, minek tagadjuk? Az adórendszer, a közigazgatás, meg még sok minden, amit csak a kis ember érez egész súlyában. Ezeket ostorozni, megjavításukon, ha kell, drasztikus eszközökkel is dolgozni, hazafias dolog. Hanem a különben is meglazult kitartást hazug frázisokkal még jobban gyöngíteni, a népet lelketlenül kiüzni ekéje mellől az ujjvilág gyilkos bányáiba és mindent tenni a nép barátság színlelésével, olyan eljárás, amelyet eléggé megbélyegezni nem lehet, amely ellen a népet felvilágosítani: szociális, hazafias és emberbaráti kötelesség.

Ha Magyarország magyar börtön, miért nem járnak elől a mene-

külés példájával a vörös nyakkendősek titkár urak? Tessék, senki sem tartóztatja őket. Sőt! Kint tágasabb, csak tessék.

Dr. Krüger Aladár.

A válság.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 13.

Amint annak idején jelentettem is, a válság megoldása Bécsben lesz. Sokan a politikusok közül nem akarták ezt hinni, de most már a hitelnek sem tamáskodhatnak.

A sok találgatás most sem egyéb üres szalma csépelesnél. Hanem a király óhaját már megállapítják, s megkörvonalazhatjuk azt is, amin a vezérek komolyan dolgoznak.

A koalíció ellen.

A leghatározottabban arra iparkodnak, hogy a mostani koalíció helyett új pártot alakítsanak.

Igaz, vannak olyanok is, akik a mostani pártalakulásnál akarnak megmaradni, de ehhez alig van remény. A függetlenségi pártban ugyanis nagy azoknak a száma, akik nem akarnak együtt munkálkodni a 67-es alapon álló pártokkal. Ezek szerint a koalíció idejét multa.

Ily körülmények között felvethető a kérdés, mi lesz ezután? Meg is felelhetünk rá: Ugy lesz mint eddig, csak valamivel másképen.

Az új párt.

Miő lenne az új párt? Ez is kérdés. Nos, ezen új pártot azok alakítanák meg, akik kiállnak a Kossuth-pártból, és az alkotmány pártához csatlakoznak. Azt is beszéljük, hogy a néppártból is történnének kiválások az új párt kedvéért, ez azonban nagyon is valószínűtlen.

Ha a néppárt egyesülne a fenti módon az csak abban az esetben történik meg, ha egyik nemét az új koalíciónak csinálnák meg, amely megálapodnék a megvalósítandó programmban. Egyelőre ezen új koalíció fölött tárgyalnak Wekerle, Kossuth és Andrássy, mert Kossuth csak azon esetben hajlandó ezen új koalícióban, ha úgy tetszik pártban részt venni, ha Bécsből engeményeket kap.

Az ellenzék és a megoldás.

Ha ezen koalíció sikerülne, kérdés a-

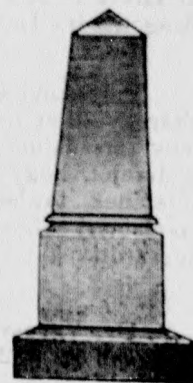
Szükség esetén tekintse meg

Gebauer és Tumbász

sirkő-raktárát

első kör, Wesselényi-utca 148. szám,

mely gazdagságával és változatosságával rönik ki.

vajjon a Kossuthpártból hányan mennek át az ellenzékbe? Mert hogy sokan mennek ellenzékbe, ez nagyon is valószínű. Sok tekintélyes képviselő van ugyanis a mai függetlenségi pártban, akik semmi áron sem engednek azon követelményből, hogy az önálló bank 1911-ben felállítassék. De olyanok is vannak, amint már jeleztem is, akik elodáznak ugyan a bank felállításának határidejét, de azért az alkotmánypárttal együtt működni tovább nem akarnak. Ha ezeknek a száma nagy, akkor az új párt, vagy új koalíció megalakítása aligha fog sikerülni.

Dolgoznak már. Mi lesz az eredmény, az hamarosan elvállik, de most még bizonytalan. Bizonyos annyi csak, hogy a válság nem nyer hamarosan megoldást.

A szabadkai keresztény tudományi kurzus és a vidék.

Azon társadalom-tudományi előadások iránt, melyet a katolikus egyesületek országos szövetségének budapesti központja f. hó 20-án (áldozó esztendőnkön), 21-én és 22-én délután 6-8 óráig Szabadkán a Pest-Szálloda emeleti dísztermében rendez, nagy érdeklődés mutatkozik a vidéken is, ugyszólván egész Bácsvármegyében.

Szabadka városa vasuti összeköttetései s kulturális kiválóságai folytán mintegy vezetője Magyarország déli vidékének; nemcsak a nemzetgazdasátnak, kereskedelemnek szalai futnak ott össze, de igen élénk a közlekedés a szellemi téren is. Ez a gondolat (vitte) vezette a legközelebbi multban a függetlenségi pártot, midőn mult vasárnap az önálló magyar bank érdekében itt Szabadkán négyülést tartott. Tudta jól, hogy ha Szabadka megszólal, tulajdonképen az egész déli Magyarország emeli föl szavát.

Midőn a kath. egyesületek országos szövetsége Szabadkát arra választotta ki, hogy a jövő héten itt 3 napon át nagy jelentőségű társadalom-tudományi előadásokat tartson, nemcsak Szabadka városának társadalma s ennek itt az Alföld kellős közepén pihegő nagy városnak jóléte lebeg szeméi előtt, hanem az egész Bácska, az egész déli Magyarország felvilágosítása a mai modern kor-kérdésekről s kalauzálása a józan, becsületes, keresztény társadalmi élet terén.

Azért azok, kik a bácskai és délmagyarországi társadalom élén állanak s a vezető szerepet töltik be, az intelligencia, a földbirtokosság, a gyárosok, a papok, a tanítók, igen-igen jól teszik, ha e szabadkai társadalom-tudományi előadások idejét, helyét, célját közlik s propagálják minél szélesebb kiterjedésben azokban a körökben, melynek élén állanak. A kurzusnak második napján, 21-én, az előadások az agrár kérdés körül forognak, megvilágítva a keresztény szellem fénye által. A tulnyomóan agrár jellegű Bácska számára elérkezett a kedvező alkalom, hogy a földmívelésügyi társadalmi akciókról a leghitelesebb tájékoztatást nyerje s pedig a társadalom-tudomány-nak Magyarországon legkiválóbb művelői ajkairól.

Ez alkalommal megemlítjük, hogy az előkészítő bizottság élén báró Podmaniczky Endre áll, mint elnök. A társelnökök: Mamuzsich Félix tiszteletbeli kanonok-plébános, dr. Békeffy Gyula, dr. Antunovics József.

Az előadások 20, 21, 22-én esti 6-8-ig tartatnak a Pest-Szálloda dísztermében.

Minden e társadalom-tudományi kurzusról szíves felvilágosítással szolgál az intézőség titkára Lukácsy István.

Polyákovics Mária urnő, a szabadkai oltáregyesület elnöknője átérve a keresztény társadalom tudományi előadások nagy hoderejét, hogy e kulturális akcióban egyesületének tagjai a modern korkérdésekkel megismerkedhessenek a következő meghívót bocsátotta ki:

Meghívó.

Dr. Várossy Gyula kalocsai érsek urnak folyó hó 20-22-ig Szabadkán való tartoz-

kodása alkalmával a Katolikus Népszövetségnek és Katolikus Egyletek országos szövetségének budapesti központja városunkban nagyszabású társadalmi tevékenységet óhajt kifejtetni. Korunk s társadalmunk égető kérdései kerülnek ez alkalommal tárgyalás alá, mely kérdéseket a keresztény szellem fényénél lesz alkalmunk szemlélni.

Az Oltáregyesületünk szívéhez közel áll szent Egyházunk társadalmunk s hazánk ügye s azért remélhető, hogy eme keresztény társadalmi kurzusokon, melyek e hó 20, 21, 22-én a Pest-Szálloda nagytermében 6-8 óráig tartatnak, az Oltáregyesület tagjai nagy számmal fognak megjelenni.

Mély tisztelettel hívja meg tehát T. címet, egyesületi tagot ez előadásokra az Szabadkán, 1909. május hó.

Oltáregylet elnöksége.

Felhívás a népszövetségi csoportvezetőkhez!

A helyi igazgató, főtisztelendő Kochán Bertalan záradékú ir ez uton is felkéri a csoportvezetőket, hogy vasárnap, folyó hó 16-án délután 4 órakor a katolikus legényegylet dísztermében megtartandó csoportvezetői értekezletre okvetlenül megjelenjenek.

Képviselőtestületi ülés Csantavéren.

— Meglesz a csantavéri vasut. —

— Saját tudósítónktól. —

Ma május hó 13-án Csantavéren volt rendkívüli képviselő testületi ülés. A tárgyszorozat. 1) A már egyszer felvetett vasut kérdés került a felszínre, — amelyet a képviselőtestület 9 szavazó ellenében 32 szavazattal elfogadott. A részletes tervet Geszter Béla fővárosi vállalkozó előtt Szokola Gyula jegyző adta elő. A vasutra 120 000 korona részvénytörke jegyeztetik és évenkénti 6000 korona kamatmentes pénz előleget ad a község.

Végre meglesz a régóhajtott vasut. A vállalkozó miniszteri jóváhagyás után 6 hó leforgása alatt átadja s forgalomnak. Viharos képviselői ülés után vígan azzal mentek a képviselők szét, hogy már Csantavéren is fűtül majd a vonat.

Dér Ferenc tanítót a testület a kolozsvári rajz tanfolyamra küldi azzal, hogy a tanfolyam költségeit is megszavazza. Ezzel megkezdték Csantavéren is az iparostanonciskola fejlesztését.

Bár ez is haladás, megjegyezzük mégis, hogy több tanítót is küldhetek volna erre a tanfolyamra, mert az iskolában több szakképzett tanerőre is szükség van.

Több tárgyat kellett volna még az előjárósági ülésen tárgyalni, de az idő előrehaladottsága miatt ezeket a legközelebbi ülésre halasztották.

Műkedvelő előadások Zomborban.

A Tulipán Magyar Védőegyesület Leány-szakosztálya és a zombori Troubadurok javára 1909. május 22-én és 23-án a városi színházban dr. Farkas Imre „Az Iglói diákok” c. 4 felvonásos diáktörténete kerül színre. Előadók a két egyesület férfi és női tagjai. Személyek: Petki János csongrádi polgármester, Gruda Pál fia, dr. Zátanyi Dezső. Tírosák Tódor tanár, Alföldi László. Evike leánya, Predeojovics Lincsi. Az igazgató, Tantner Ottó. Kern a latin tanár, Kiss Mátyás. Stiaszny a magyar tanár, Marschall Béla. Kosztropszky a logika tanár, Klemu Gyula. Holéczy Pista. Kudelka Tóni, Szidon Dezső diákok, Ráisz Sándor, Csávosi László, Schmidt L. József. Simák Gergely pedellus, Konyovits Antal. Odrobina János, a „kék golyó” csapláros, dr. Szondy István csapos legény, Báthory Károly. Rendező, Rchüszler Ferencz. Egy diák, Csávosi Sándor. Leányok Donoszlovics Eryca, Halász Magda, Husvéth

Mariska, Jovánovics Leonka, Jusits Margit, Kekezozics Aranka, Kekezozics Piroska, Knipl Terus, Purmann Aranka, Rattkó Baby, Storteczky Ilonka, Traub Margit, Zombory Erzsike.

A zombori kath. legényegyesület meg folyó hó 30-án a városháza nagytermében József kir. főherceg őfensége, világi fővédnöksége, Várossy Gyula dr. kalocsai érsek egyházi fővédnöksége, Vaszyr Kolos hercegprímás, Bende Imre nyitrai püspök, Boromissza Tibor dr. szatmári püspök, Chottek Rezső gróf, Máyer Béla dr. püspök, Ferbach Károly főispán tiszteletbeli fővédnöksége alatt ünnepélyt rendez. D. e. 10 órakor ünnepélyes nagymise, melyen a tarsegyletek zászló alatt jelennek meg. Esti műsor: 1) Egyveleg magyar népdalokból. Eneklő a vegyeskar Krizsák Adám vezetése alatt és pedig Krizsák Adámmé, Zsuffa Margit, Zsuffa Mici, Rados Juci, Rell Mariska, Pancsics Juliska, Hős Terus, Hős Annus, Loógó Boriska, Scherb Károly, Potánkó Dezső, Czeglédi József, Schmidt Z. József, Deogárió István, Adamkovics Nándor, Papp Laci és Dvornák Miklós. 2) II. Rákóczi Ferenc Rodostón. Melodráma, szavalja Matzitz Margit, zongorán kíséri József Sárka, cimbalmon Vass Ilonka, hegedűn Krizsák Adám. 3) Fodor L. „Féltékenység” bohózat egy felvonásban. Személyek: Balázs Akos mérnök, Dvornák Vazul. Lenke a felesége, Hős Teréz. Pista inas, Schmidt L. József. Makór Béni rajzoló, Schwell Károly. Juczi szobaleány, Zsuffa Margit. 4) Kettős az Aida c. operából. Eneklők: Schippert Olga és Hrabovszky István, zongorán kíséri Szántó Károly. 5) Valami hibája van. Vigjáték egy felvonásban. Irta Gondinet, fordította Gabányi Árpád. Személyek: De Lussan André orvos, Csik Imre, Cecil neje, Heiszinger Aranka. Beabancourt magánzó, Dvornák Miklós. Nanette szobaleány, Knipl Terus. Előadás után tánc.

Haverdáné meggyilkoltatása.

— Az ellopott hagyaték. —

A szövevényes gyilkossági ügy titokzatosságát növeli most az a felfedezés, hogy a hagyatékot ellopták, ami szinte hihetetlenül hangzik. Ez az új felfedezés azonban alighanem javára válik a nyomozásnak. Ez a rendőrség véleménye:

Az azonban bizonyos, hogy a tolvajnak nagyon jól kellett ismernie a viszonyokat, ha a rendőri őrizet dacára is észrevétlenül hatolhatott be a lepecsételt lakosztályba s ott feltűnés nélkül szedhette össze az ékszereket és értékpapirokat.

Erdekes az is, hogy az örökség ellopását csak tegnap fődözték föl, vagy hogy legalább is csak tegnap hozták nyilvánosságra, mikor már a leltározás majdnem két hete, hogy tart. A vizsgálat érdeke véleményünk szerint, ebben az esetben azt követelte volna meg, hogy a tolvajlást nyomban a nyilvánosság elé hozzák, mert így a nyilvánosság is jobban ellenőrizhette volna a dolgot.

Azt, hogy a gyilkossággal egyidejűleg vagy közvetve utánna követték volna el a lopást kizártnak tartják azért, mert a rendőrség egyik közege a gyilkossággal után látta az ékszerterítőt szekrényt a meggyilt lakásban.

Az azonban bizonyos, hogy Haverda Mariskának most már nem marad öröksége, mert a még el nem adott birtok értéke s a hagyaték követelése nem fedezi Haverda Mariskát. Ebből magyarázható meg az is, hogy a hitelezők csődöt kértek ellene.

— **Katolikusok!** Ne feledjétek, mit mondott Ketteler, mainzi püspök:

— Akinek manapság a kath. sajtó iránt nincs érzéke, az ne tartson számat arra, hogy katolikusnak nevezzék!

HIREK.

Tájékoztató.

Május 16. Műkedvelői előadás a kath. legényegyletben.

Május 20. d. u. fél 4 órakor a katolikus népszövetség ülése.

Május 20., 21. 22. este 6 órától 8 óráig keresztény társadalom tudományi tanfolyam a Pest-száloda nagytermében.

Május 21. A bácskai kath. népszövetségek szervező ülése.

Junius 12. A Kossuth-asztaltársaság nyári mulatása a városligetben.

Országos vásárok. Bácsföldvár május 16., Szabadka május 16., 17., 18., Kishegyész május 16. és 17., Mohol május 16.

Munkaközvetítés.

Flutanonközvetítés. Az újvidéki iparosmesterekhez négy évi teljes ellátásra díj nélkül közvetítés elhelyezkedésére az Újvidéki Keresztény Szociális Egyesület.

Szobafestő segéd munkára ajánkozik, cím a kiadóhivatalban.

Templomi zenészek kinevezése.

Biró Károly dr., polgármester Kollár Ferencet és Kollár Gusztávot templomi zenészekké nevezte ki.

Plébánost választó közgyűlés.

Szabadka törvényhatósági bizottsága e hó 19-én tartja meg közgyűlését, melynek egyik fontos tárgya a szabadka-szentgyörgyi plébános megválasztása lesz.

Ipariskolai állások.

A községi iparos-tanonciskola egy rajz és két közismereti tanítói állásra f. évi május hó 15-iki záros határidővel pályázatot hirdetett. Az alkalmazás egy évi időtartamra szól, a díjazás évi 300 korona tiszteletdíj és 6 kor. írszerátalány.

A tanítók 60.000 koronája.

Megirtuk mai számunkban, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter elutasította a tanítók azon kérelmét, hogy a város térítse nekik vissza a kormány által engedélyezett korpótlékot, melyet a tanítók véleménye szerint igaztalanul tudtak be a város javára. A tanítók, mint értesülünk, nem nyugszanak meg a miniszter határozatába, hanem ellene panasszal élnek a közigazgatási bírósághoz.

A katolikus legényegylet színi-előadása Vasárnap este érdekes műkedvelői előadása lesz a katolikus legényegyletnek. A színrre kerülő vigjátékot, mely a szerb irodalom egyik legkitűnőbb vigjátéka, ezen estén adják magyarul először. Az érdeklődés az előadás iránt nagy, s már is nagy számu jegyet adtak el. Jegyek kaphatók a legényegyletben. Ezen alkalomra a legényegylet egészen új díszleteket festetett, melyek bármely színpad díszleteivel kiálhatják a versenyt.

Köszénzállítás a kórház részére.

A kórház közzénzállítására szállítására megtartott árlejtés eredményét a kórház igazgató főorvosa ma terjesztette a tanács elé. Figyelembe vehető ajánlat három érkezett be: Braun Herman fia Lázár és Löwy és társa szabadkai cégek és Salamon Jakab és társa budapesti cégé. A többi beérkezett ajánlatok szabálytalanságaik miatt nem voltak figyelembe vehetőek.

Gondnokság. Az újvidéki törvényeszek Szepeanov Emil titeli gör. kel. lelkészt gondnokság alá helyezte.

A zombori alkoholelleses szövetség alapszabályait a m. kir. belügyminiszter 36.897-1909. V. a. sz. alatt a jóváhagyási záradékkal ellátta.

A százados látcsöve. Felcz Rudolf 86-ik gyalogezredbeli honvédszázados néhány nap előtt elvesztett egy értékes látcsövet. Odor Jánosné ötidiki kör lakos megtalálta a látcsövet és ahelyett, hogy jelentést tett volna róla, házról házra járt vele, hogy azt elárulja. De a csendőrök rajta érték, elvették tőle, és most az jogos tulajdosához került vissza.

A fakereskedők tolvajai. Wellisch Gusztáv és Goldsmied Lajos bajai fakereskedők telepeiről még tavaly december óta folyton lopták ismeretlen tettesek a fenyőfát, deszkát és különféle gazdasági szereket. A fakereskedők jelentést tettek a bajai csendőrségnek, amely most nyomozta ki, hogy egy egész tolvajbanda garázdálkodott a fatelepen. A banda fejei: Szepecsik Mi-

hály bajai cserepező, Petrovácz Béla molnár és Drágyi Márton bácsbokodi téglás beismerték, hogy körülbelül ezer korona értékű különféle fát loptak el, a lopott fát azután részint eladták, részint saját céljaikra felhasználták. A csendőrség mindhármát letartóztatta és társaik ellen is az eljárást megindította.

A vonat kerekei alatt. A dájai pályaudvaron tegnap reggel Németh Mária munkásasszony egy tolató mozdony kerekei alá került, melyek halálra gázolták.

Elfogott utonállók. Szalai József 47 éves halasi sertéskereskedő a napokban nagy mulatságot csapott Ottömösön több barátjával Cékus Albert korcsmájában. Ejjél tájban Szalai Vőneki István nevű barátjával eltávozott. Két híres utonálló, Kalmár András 18 éves csavargó és Topodi Márk 24 éves zenész még a korcsmában kilesték, hogy a sertéskereskedőnél sok pénz van. Utána sompolyogtak tehát és Vőneki tanyája előtt lefogták Szalait és 170 koronát tartalmazó pénztárcájának elrablása után elszaladtak. A pénzen azután a két utonálló megosztott. A csendőrök kinyomozták a rablókat, akik beismerték tettüket. Mivel többször büntetett előéletűek, elfogatásuk után letartóztatták.

A bicskázó jóbarátok. Csepregi Pál 13 éves földműves tegnap este Dávodon a korcsmából ment haza. Az utcán találkozt Csermák Imre 21 éves napszámosal. Eleinte barátságosan beszélgettek, de csakhamar összevesztek. Csermák kirántotta zsebkését és hátulról úgy összevissza szurkálta Csepregit, hogy ez súlyos testi sérüléseivel sokáig nyomhatja az ágyat. A bicskás Csermák ellen az eljárást megindították.

Akinek a más kocsija megtetszik.

Kernya József 24 éves bajai kocsiist a napokban Bácsborsódra küldte a gazdája árut szállítani. A kocsi, mikor Világos János tanyája előtt elhajtott a kocsijával, megpillantotta az udvaron Világos értékes kocsiját. Gyorsan az ő kocsija után kötötte és elhajtattat vele Bajára. Itt jól elrejtette és gazdájának semmit sem szólt a lopásról. Világos feljelentést tett a kocsi ellen, aki beismerte a lopást. Azt hozta fel mentségül, hogy ittas volt és neki a kocsi nagyon megtetszett. A feljelentést megtették ellene a szabadkai ügyészségnél a lopás büntetése miatt.

Három koronás részletfizetésre kapható:

A magyar család aranykönyve. Három kötet. Vászonkötésben 64 kor. — Bőrötésben 84 kor. Fodor: Napoleon. Kötve 10 kor. — Füzve 8 kor. Révész: Találkozás hamupipókéval. Két kötet 15 korona.

Ugymint más nagyobb munkák, költemények, regények stb.

Továbbá ajánlom a modernül berendezett könyvkötézetemet. Főállalok e szakmába vágó mindenféle munkát a legjutányosabb árban.

KRÉCSI A. NÁNDOR

Könyv- és papírkereskedő SZABADKA N, Deák-utca, Kiskápolnával szemben.

SZÍNHÁZ.

* **Művészestély.** 1909. május hó 16-án este 8 órakor a Balaton-Almádi fürdőben létesítendő gyermektelep javára tartandó nagy művészestély műsora: Monológ. Magánjelent. Irta: Góthné-Kertész Ella. Elmondja: Góth Sándor a Vígsház művésze. Bizet: Carmen Habanera. Káldy Gyula: Károly mellett van egy erdő. Enekl: Fodorné Aranka a magyar kir. Operaház művésznője. Versek. Elmondja: Góthné Kertész Ella a Vígsház művésznője. Nagy ária a „Sámsón és Delila” operából. Noszeda Károly: Piros rózsák. Dienzl Oszkár: Liliomszál. Enekl: Fodorné Aranka a magy. kir. Operaház művésznője. Jelenet Bernstein Henrik „Baccarat” című drámájából. Elmondják: Góthné Kertész Ella és Góth Sándor a Vígsház művészei. A zongorakíséretet Lányi Ernő a szabadkai Zenede igazgatója látja el.

TANÜGY.

+ Pályázat a bajai tanítóképző intézetnek.

A bajai m. kir. állami tanítóképző intézetnek igazgatója most írta ki a pályázatot a jövő tanévre leendő felvételre és az internátusban és köztartással megüresedő állami-kölséges, teljesen díjmentes és kedvezményes helyekre. A kellően felszerelt felvétel és segélyezés iránti folyamodványok a vallás és közoktatásügyi miniszterhez címzendők és a bajai intézet igazgatójánál nyújtandó be folyó évi június hó elsejéig. A jövő tanévre az első osztályra felvehető összesen hatvan növendék.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Csendélet a halasi szőlőkben.

Mult év szeptember 26-án történt, hogy Hügyecz József 28 éves szabadkai földműves rokonának Takács István halasi szőlőlakosnak házába ittasan behatolt. A házban Takácsékkal szóváltásba keveredett, Takácsné becsületsértő szavakkal illette és a házigazdát egy doronggal életveszélyesen fenyegette. Takács erre ki akarta lökni a szobából Hügyecet, de ez magával rántotta Takácsot. Az utcán verekedés közben egy árokba estek, ahol Hügyec rokonának fülét, kezét úgy összeharapdálta, hogy az súlyos testi sérüléseivel sokáig munkaképtelenné vált. Ma tárgyalta Hügyec ügyét a szabadkai kir. törvényszék Salánky József vezetése alatt. Hügyecet súlyos testi sértés büntetével, becsületsértés és közszend elleni kihágás vétségével vádolja az ügyészség. A tárgyaláson beigazolódott Hügyec bűnössége, de csak a súlyos testi sértésben. Ezért egy hónapi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélték Hügyecet. A két másik vád alól felmentette a bíróság a vádlottat. Az ítélet jogerős.

§ A rendőr és támadója.

Gligorovics József 21 éves mohácsi kötőrő ez év március 28-án este 8 órakor átutazóban volt a bajai vasuti állomáson. Gligorovics széles jövedvében botrányosan kezdett viselkedni a perronon, ezért a csendőrök a szolgálatot teljesítő Szakács Márton rendőrnek adták át a legényt, hogy az vigyázzon reá, míg a járőrök megérkeznek. Gligorovics nagyon felháborodott ezen a gyors letartóztatáson annál is inkább, mert jegye már meg volt váltva. Ezért meg akart szökni, de a rendőr és egy vasutas ebben megakadályozták. A legény erre késsel megtámadta feltartóit és a rendőrnek jobb combjába szurt, a vasutat pedig könnyebben megsebesítette. Gligorovicsot akkor elfogták és a szabadkai ügyészség fogházába szállították. Hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértés büntetéstől bírósága előtt, melynek elnöke Salánky József volt. A bíróság két hónapi fogházra ítélte a vádlott legényt és ebből is kitöltöttnek vette a vizsgálati fogságot. Az ítéletben az ügyész és vádlott is megnyugodtak.

§ A vesztegető dohánycsempész.

Szilvási György 43 éves tompai földműves rendszeren a dohánycsempészt üzi szerény mellékfoglalkozásként. A csendőrök két ízben is, mult év október 26-án és november 21-én rajtacsípték a csempészetben Szilvásit. De ez nem jött zavarba, hanem meg akarta vesztegetni a csendőröket. Első ízben 22 koronát, másodsor pedig 24 kor. 60 fillért ígért nekik, hogy ne jelentsék őt fel. De a csendőrök sokkal lelkiismeretesebbek voltak, minthogy hitvány néhány koronáért becsületüket adják oda. Feljelentették Szilvásit, akit ma vont felelősségre a szabadkai kir. törvényszék Salánky József elnöklété alatt. Megvesztegetés vétségéért egy hónapi fogházra ítélték. Az ítélet jogerős.

Ismerőseink körében terjesztjük a „BÁCSKAI NAPLÓT.”

Eladó ház

a Gréczi- és Kovács-utca sarkán,
mely üzlethelyiségre is alkalmas
VI. kör, 170-ik szám.
A ház mindenkor megtekinthető.
843-4-1

Kiadó földbirtok.

477 katasztrális hold (1600 négyszögölével számítva) szántóföldem a zentai határban, Tornyoson, Csantavér község alatt, kelő gazdasági épületekkel felszerelt két nagy tanyával folyó évi október hó 1-től kezdődőleg 6 egymást követő gazdasági évre

haszonbérbe kiadó

egyben vagy külön kevesebb területtel is.

Értekezni lehet velem szóval vagy írásban bármikor Zentán lévő házámnál (új plébánia mellett).

Rudics Ignác,

828-24-2

földbirtokos.

A városi színházban

május hó 16-án, vasárnap este
8 órakor

nagy művész-est lesz.

Fodorné Aranka, a magyar kir. operaház első alténekesnője.

Góthné Kertész Ella, a budapesti vigszínház művésznője.

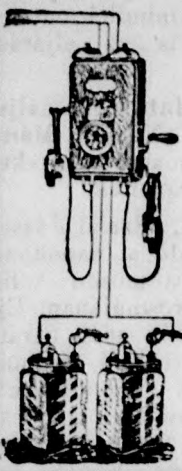
Góth Sándor, a budapesti vigszínház művésznőjének felléptével.

A zongorakisérletet **Lányi Ernő** zeneszerző látja el.

Jegyek már most válthatók **Heumann Mór** könyvkereskedésében.

A páholyjogtulajdonosok jogai május hó 13-án d. e. 11 óráig tartatnak fenn.

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye
o Szabadkán, o

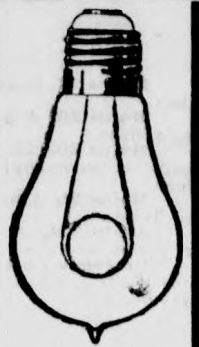
V. kör, Kőteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-96

Vizvezeték- és fürdőberendezések
a legújabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen
több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

Lapunk kiadóhivatalában kapható regények:

KLEOPATRA.

FRANCIA REGÉNY.

Irta: HENRI GRÉVILLE.

Fordította: DUGOVICH IMRE.

Ára 60 fillér. Bolti ára 80 fillér.

A FALU SZÉPE.

ANGOL REGÉNY KÉT KÖTETBEN.

Irta: M. B. CROKER.

Fordította: DUGOVICH IMRE.

Ára a két kötetnek 1 korona.

Bolti ára 1 kor. 20 fillér.

Az Antikrisztus Csodája.

Ára a két kötetnek 1 korona. — Bolti ára 1 kor. 20 fillér.

Irta: LAGERLÖF ZELMA.

Német eredetiből fordította:

KÖRMÖCZY ERNŐ.

HÁREMNŐ.

Bácskai tárgyú regény. Irta: Dugovich Imre.

Ára 2 korona.

Rajzoló gyakorlatok

fizetéssel felvétetik

Salga Mátyás

építészeti irodájában 842-4-1

Szent-Teréztemplom mögött 25. szám.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala

Rákóczi-utca 20. szám.

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előírt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron)	ivenként	08	20	Születési bizonyítvány polgári házasságkötéshez	50 drb	1
2	Bérmáltak anyakönyve	"	08	20b	Születési bizonyítvány kiskorú gyermekekről	50 drb	1
3	Egybekelték anyakönyve	"	08	21	Bérmácédula	50 drb	20
4	Meghaltak anyakönyve	"	08	22	Kivonat az egybekelték anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	50
5	Misealapítványok naplója	"	05	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	50
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról	"	06	24	Családi értesítő	50 drb	50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	"	06	25	Eljegyzési értesítés	50 drb	1
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	"	06	25b	Insinuatio sponsalium	50 drb	1
7	Kegyessé alapítványok naplója	"	05	26	Dimissio	50 drb	1
8	Kegyessé alapítványok pénztári számadása beliv	"	06	27	Alapító levél	25 drb	1
8a	" " " küliv	"	06	28	Nyugtanyakönyvecske az egyh. pénzt. adósai számára	25 drb	1
9	Templompénztári napló	"	05	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon.	10 péld.	40
10	Templompénztári számadás beliv	"	06	30	Latin misejegyzék	10 iv	40
10a	" " " küliv	"	06	31	Párbér napló	10 iv	40
11	Relatio de statu Parochiae	10 péld.	40	32	Kötelezvény	50 drb	1
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	"	40	33	Gyónó cédula	500 drb	2
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	"	40	34	Esketési bizonyítvány anyakönyvi bejegyzéshez	50 drb	1
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	"	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg)	50 drb	1
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	"	20	35n	" " (német szöveg)	50 drb	1
16	Értesítvény népoktatási intézetekről	"	40	35b	" " (bunyevác szöveg)	50 drb	1
17	Informatio de Capellanis	"	30	36	Jegyessé anyakönyve (merített papír)	ivenként	08
18	Informatio de Parochis	10 péld.	40	37	Hirdetési bizonyítvány	50 drb	1
19	Kivonat a kereszteltek anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1	38	Rapulare	10 iv	60
				39	Iktató- és kiadókönyv	100 iv	50
				40	Jelentés kath. társulatok működéséről	"	50

Ki nyomtatvány-szükségleteit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek saját útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Szabadka, 1908 július 1.

Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat m. sz.
IGAZGATÓSÁGA.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán.